

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

Hasbahçe Kitaplığı / 23

ON BEŞ YAŞINDA BİR KAPTAN

Hazırlayan
Yasin ÖZKAN

Yayın Yönetmeni
Kemal ERKAN

Editör
Faruk Kasım BİLGEOĞLU

Tashih
Faruk ÇINAR
Yasin ODABAŞI

Grafik-Tasarım
Fatih DEVREZ

Kapak Tasarım
Sedat YAZILITAŞ

Baskı ve Cilt
Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.

1. Basım: İstanbul, Kasım 2015
2. Basım: İstanbul, Temmuz 2022
ISBN: 978-605-70742-9-4

Jules Verne

Hasbahçe bir Çamlıca Basım Yayın ve
Tic. A.Ş. markasıdır.

Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No: 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Tel.: 0212 657 88 00
www.hasbahcekitap.com

T.C. Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 46592

© Bu eserin bütün yayın hakları Çamlıca
Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir.

ON BEŞ YAŞINDA BİR KAPTAN

JULES VERNE

Hazırlayan
Yasin ÖZKAN

Takdim

Klasik eserler, toplumu şekillendiren, aradan geçen zamana rağmen eskimeyen ve toplumda değerli kabul edilen sanat eserleridir. Bunlardan biri de Jules Verne'in meşhur eseri On Beş Yaşında Bir Kaptan'dır.

İlk olarak 1878'de yayınlanan eserin orijinal adı Un Capitaine De Quinze Ans'dır. Eser yayınlandığı günden bugüne kadar birçok dile çevrilmiş ve defalarca basılmıştır. Jules Verne'in yazdığı bu kitap, çocuklar için örnek olmanın yanında, büyük küçük her yaşta insana hitap etmesi bakımından da dikkat çekicidir. Yazar, her satırını heyecanla okuyacağınız bu kitabında, zor şartlar altında ümitsizliğe kapılmayıp kararlı ve istikrarlı bir şekilde yolumuza devam etmeyi bizlere aşılamağ ister.

Elinizdeki eseri yayına hazırlarken Osmanlı devrinde 1909'da Maarif Nezareti'nin izniyle basılan ve çevirisi Faik Sabri tarafından yapılan Seyahat-i Harikulade, On Beş Yaşında Bir Kaptan isimli Osmanlıca nüshayı esas aldık. Eserin kolayca okunup rahat anlaşılması için sade ve akıcı bir üslup kullanmaya özen gösterdik. Döneme ait tabir ve terimleri değiştirmeyip dipnotlarla izah ettik.

Pilgrim'in birinci kaptanı, Kaptan Hull ve mürettebatının balina avından geri dönmemesi üzerine, kaptanlık görevi on beş yaşında bir çocuk olan Dick Sand'a kalır. Gemiyi gidecekleri yere sağ salim götürmek artık onun vazifesidir. Bakalım genç kaptanımızı bu zorlu yolculukta hangi maceralar bekliyor...

Yasin ÖZKAN

Jules Verne

1828'de Fransa'nın Nantes şehrinde doğan Jules Gabriel Verne, zengin ve başarılı bir avukat olan Pierre Verne ile eşi Sophie Henriette Allotte de la Fuye'ün beş çocuğundan en büyüğüdür. Denizcilikle uğraşan bir aileden gelmesi onun yazı hayatına derinden tesir etti. Küçük bir çocukken gemilerde tayfalık yapmak için evden kaçtı ama yakalanıp ailesine teslim edildi.

Hukuk öğrenimi görmesi için 1847'de Paris'e gönderilen yazar, 1849 yılına kadar Paris'te hukuk eğitimi aldı. Babası, hukuk öğrenimini bıraktığını duyduğunda aralarında büyük bir tartışma çıktı ve ihtiyaçları için gönderilen harçlık kesildi. Bu durum Verne'i hikâyelerini satarak para kazanmaya zorladı. 1850'lerin sonlarında ise ilk oyununu yayımlandı. Önce devlet memurluğu, sonradan da Amiens'te belediye meclis üyeliği yaptı. Zamanının büyük bir kısmını Paris'in kütüphanelerinde jeoloji, mühendislik ve astronomi okuyarak geçirdi.

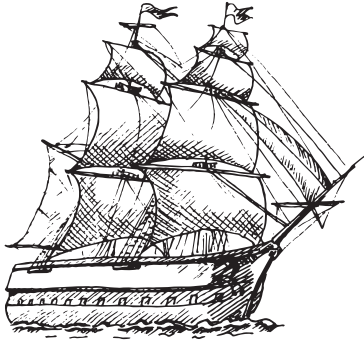
Romanlarının büyük beğeni toplaması Jules Verne'i zengin bir adam yaptı. 1876'da büyük bir yat aldı ve Avrupa'nın çevresini yatıyla dolaştı. İlk yazılı ürünleri arasında komedya ve librettolar vardı. Kendisine dünya çapında şöhret kazandıran eserleri ise hayatının daha geç bir dönemine denk gelir. Jules Verne, altmışın üzerindeki

kitabının önemli bir kısmını 1865 ile 1870 yılları arasında ailesiyle birlikte yaşadığı Amiens ve Crotoy’da kaleme aldı. 1905 yılında Fransa’nın Amiens şehrinde öldü.

Hugo Gernsback ve H. G. Wells gibi isimlerle beraber “Bilim kurgunun babası” olarak adlandırılan Jules Verne, sadece yaşadığı çağın bilim adamlarına değil, kendinden sonraki devirlerde yaşayan bilim adamlarına da düşünceleriyle rehberlik etmiştir.

Başlıca Eserleri

“On Beş Yaşında Bir Kaptan, Seksen Günde Devri Âlem (1872), Denizler Altında 20.000 Fersah (1873), İnatçı Keraban (1882), Michael Strogoff (1876), İki Yıl Okul Tatili (1886-1887), Ay’a Yolculuk (1865), Kip Kardeşler, Doktor Ox’un Deneyi, Dünyanın Ucundaki Fener, Meteor Avı (1901), Altın Yanardağ, Macellanya, Gezgin Cambazlar, Deniz Yılanı, Kahraman Fenerciler, Dünyanın Hakimi, Yüzen Şehir, Bir Gazetecinin Yolculuk Notları, Balonla Beş Hafta, Dünyanın Merkezine Seyahat, Kaptan Grant’ın Çocukları, Karpatlar Şatosu, Esrarlı Ada, Kaptan Hatteras’ın Maceraları, 20. Asırda Paris...”

On Beş
Yaşında
Bir Kaptan

Pilgrim Yelkenlisi

02.02.1873 tarihinde Pilgrim yelkenlisi Greenwich meridyenine göre 43 derece 57 dakika güney enleminde ve 165 derece 19 dakika batı boylamında bulunuyordu.

Güney Yarımkürede balina avı için San Francisco'da hazırlanan dört yüz ton hacmindeki gemi Kaliforniya'nın zengin armatörlerinden James Weldon'un olup, geminin kaptanlığı ise yıllardır Kaptan Hull'un idaresindeydi. Doğrusu kaptan, balina avına başlayalı ömründe ilk kez bu kadar az bir hasılatla dönmüştü.

Bu yüzden Auckland'da yeniden mürettebatını hazırlayarak ava çıkmaya teşebbüs etmişse de bu isteği hiçbir neticeye varamamıştı. Çünkü maharetli balıkçıların hepsi başka balina gemileri tarafından tutulmuştu. Şimdi bu gemilerden her biri denizin bir köşesinde kendi işleriyle meşguldü. Velhasıl bu sene Pilgrim'in yükünü tamamlama ümidi kalmamıştı. Kaptan Hull, Auckland'ı tam terk etmek üzereydi ki kendisine reddedemeyeceği bir teklif geldi.

Pilgrim'in sahibi olan zengin işadaminin eşi Bayan Weldon ve beş yaşındaki oğlu Jack ile amcazadesi Benedict de bu esnada Auckland'da bulunmaktaydılar. Ticari işleri sebebiyle genellikle Yeni Zelanda'yı ziyaret etmek zorunda kalan Sir James Weldon bu sene Auckland'a gelirken yanında eşi ve oğluyla birlikte

amcazadesini de getirmiş ve yine onlarla beraber San Francisco'ya dönmeyi umuyordu.

Fakat ailenin geri döneceği sırada Jack bir hastalığa tutulmuştu. Bay Weldon işleri gereği onları Auckland'da bırakarak dönmeye mecbur kaldı. Aradan geçen üç aylık zaman dilimi Bayan Weldon için pek sıkıntılı geçti. Pilgrim'in gelişi kendisine haber verildiği zaman oğlu da iyileşmişti. Bu yüzden Pilgrim'le San Francisco'daki evlerine dönmeye karar verdi.

Halbuki bu tarihte Auckland'dan San Francisco'ya gitmek hiç de kolay değildi. Eğer bu yolu takip etmek zorunda kalsaydı, Bayan Weldon'un Avustralya'ya gitmesi gerekecek; oradan da Melbourne ile Panama arasında sefer yapan Golden Age kumpanya gemilerinden birini bulmak zorunda kalacaktı. Bununla da bitse iyi! Panama'ya vardıktan sonra, Panama ile Kaliforniya arasında düzenli seferler yapan Amerika vapurlarını beklemeliydi. Bununla beraber Panama'da meydana gelecek gecikmeler, yolculuk esnasındaki aktarmalar bir kadın ve bir çocuk için çok meşakkatli bir durumdu. Bayan Weldon bunları aklından geçirirken Pilgrim çoktan limana demir atmıştı.

Bayan Weldon, Pilgrim'in geldiğini haber alır almaz derhal Kaptan Hull'a giderek kendisini, oğlunu ve amcazadesi Benedict ile çocukluğundan beri hizmetlerinde bulunan Nan adındaki hizmetçisini gemisine alıp San Francisco'ya götürmesini teklif etti.

Yolculuğun uzun sürecek olması, üç bin mil mesafeyi yelkenli bir gemiyle gitmek tehlikeli bir fikir olsa da Kaptan Hull gerek geminin sağlamlığına ve gerek ekvatorun her iki yarım küresinde mevsimin yumuşak olmasına güvenerek bu teklifi kabul etti. Hemen kendi kamarasını misafirler için hazırlattı. Kırk elli gün kadar süreceği tahmin edilen bu